IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussell, 30.5.2012
COM(2012) 319 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Litwanja għall-2012

u li twassal l-Opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' konverġenza tal-Litwanja għall-perjodu 2012-2015

{SWD(2012) 319 final}

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Litwanja għall-2012

u li twassal l-Opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' konverġenza tal-Litwanja għall-perjodu 2012-2015

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika[1], u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea[2],

Wara li kkunsidra r-reżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew[3],

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkonsulta mal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Billi:

(1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni Ewropea li tiġi mnedija strateġija ġdida għall-impjiegi u t-tkabbir, bl-isem ta' Ewropa 2020, li tkun imsejsa fuq koordinazzjoni msaħħa tal-politiki ekonomiċi u li tiffoka fuq l-oqsma ewlenin fejn tenħtieġ azzjoni li tagħti spinta lill-potenzjal tal-Ewropa għat-tkabbir u l-kompetittività sostenibbli.

(2) Fit-13 ta' Lulju 2010, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida ġenerali għall-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri u tal-Unjoni (mill-2010 sal-2014) u fil-21 ta' Ottubru 2010, huwa adotta deċiżjoni dwar il-linji gwida għall-politika tal-Istati Membri dwar l-impjiegi [4], li flimkien jagħmlu l-"linji gwida integrati". L-Istati Membri ġew mistiedna jqisu l-linji gwida integrati fil-politiki ekonomiċi u okkupazzjonali nazzjonali tagħhom.

---

1 ĠU L 209, 02.08.1997, p. 1.
2 COM(2012)319 finali.
3 P7_TA(2012)0048 u P7_TA(2012)0047
4 Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2012/238/UE tas-26 ta' April 2012.

(3) Fit-12 ta' Lulju 2011, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Litwanja għall-2011 u ta l-opinjoni tiegħu dwar il-programm ta' konverġenza aġġornat tal-Litwanja għall-perjodu 2011-2014.

(4) Fit-23 ta' Novembru 2011, il-Kummissjoni adottat it-tieni Stħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir, li kien il-bidu tat-tieni Semestru Ewropew ta' koordinazzjoni integrata u *ex ante* ta' politika, imsejjes fuq l-istrateġija Ewropa 2020. Fl-14 ta' Frar 2012, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija[5], li fih ma identifikatx lil-Litwanja bħala wieħed mill-Istati Membri li dwaru kellha titwettaq analiżi fil-fond.

(5) Fit-2 ta' Marzu 2012, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet sabiex jiggarantixxi l-istabbiltà finanzjarja, il-konsolidazzjoni fiskali u l-azzjoni li tħeġġeġ it-tkabbir. Huwa enfasizza l-ħtieġa li titkompla konsolidazzjoni fiskali differenzjata u li tiffavorixxi t-tkabbir, biex l-ekonomija jerġa' jkollha kundizzjonijiet normali għas-self, biex jiġu promossi t-tkabbir u l-kompetittività, biex jiġu indirizzati l-qgħad u l-konsegwenzi soċjali tal-kriżi, u biex tiġi mmodernizzata l-amministrazzjoni pubblika. Huwa stieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill speċifiċi għall-pajjiżi għall-2011 u biex isarrfu dawn il-prijoritajiet f'miżuri konkreti li għandhom jiġu inklużi fil-programmi ta' stabbiltà jew ta' konverġenza tagħhom u fil-programmi nazzjonali ta' riforma.

(6) Fit-2 ta' Marzu 2012, il-Kunsill Ewropew stieden ukoll lill-Istati Membri parteċipi fil-Patt Euro Plus biex jippreżentaw l-impenji tagħhom fil-ħin għall-inklużjoni fil-programmi ta' stabbiltà jew ta' konverġenza tagħhom u fil-programmi nazzjonali ta' riforma tagħhom.

(7) Fis-27 ta' April 2012, il-Litwanja ppreżentat il-programm ta' konverġenza tagħha li jkopri l-perjodu 2012-2015 u, fit-30 ta' April 2012, ippreżentat il-programm nazzjonali ta' riforma tagħha għall-2012. Sabiex jitqiesu l-konnessjonijiet bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.

(8) Abbażi tal-valutazzjoni tal-programm ta' konverġenza għall-2012 skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97, il-Kunsill hu tal-opinjoni li x-xenarju makroekonomiku sottostanti tal-projjettazzjonijiet baġitarji fil-programm hu plawsibbli. B'mod ġenerali huwa konformi mal-previżjoni tar-rebbiegħa 2012 tal-Kummissjoni għall-2012 u l-2013. L-objettiv tal-istrateġija baġitarja deskritt fil-programm hu li jkun ikkorreġut id-defiċit eċċessiv sal-2012 kif irrakkomandat mill-Kunsill u li wara dan isir progress lejn l-objettiv fuq terminu medju (OTM). Il-programm jikkonferma l-OTM ta' qabel, jiġifieri surplus strutturali tal-amministrazzjoni pubblika ta' 0.5 % tal-PDG, li jirrifletti b'mod adegwat ir-rekwiżiti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, u jiddeskrivi konsolidazzjoni ta' mill-anqas punt ta' persentaġġ wieħed kull sena, filwaqt li jippjana baġit ibbilanċjat sal-2015. Filwaqt li l-pjanijiet baġitarji huma f'konformità ma' korrezzjoni f'waqtha tad-defiċit eċċessiv, l-isforz fiskali annwali medju fil-perjodu 2010-2012, abbażi tal-bilanċ tal-baġit strutturali (ikkalkulat mill-ġdid)[6], hu mistenni li jkun anqas minn 2.25 % tal-PDG meħtieġ mill-Kunsill fir-rakkomandazzjoni tiegħu

---

5 COM(2012) 68 finali.

6 Bilanċ nett aġġustat ċiklikament ta' miżuri ta' darba u temporanji, ikkalkolat mill-ġdid mis-servizzi tal-Kummissjoni abbażi tal-informazzjoni pprovduta fil-programm, permezz tal-metodoloġija maqbula b'mod komuni.

tas-16 ta' Frar 2010. Il-progress annwali ppjanat lejn l-OTM fis-snin ta' wara l-korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv hu kemxejn ogħla minn 0.5 % tal-PDG f'termini strutturali, jiġifieri, il-valur referenzjarju tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Ir-rata ppjanata tat-tkabbir fin-nefqa tal-gvern, filwaqt li jitqiesu l-miżuri diskrezzjonali ta' dħul, se tkun konformi man-nefqa referenzjarja tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir fl-2013 u fl-2014, iżda mhux fl-2015. Skont il-previżjoni tar-rebbiegħa tal-2012 tal-Kummissjoni, id-dejn tal-amministrazzjoni pubblika hu previst li jibqa' taħt is-60 % tal-PDG matul il-perjodu tal-programm, u li jiżdied għal kważi 41 % tal-PDG fl-2013, filwaqt li l-programm ta' konverġenza jimmira tnaqqis fid-dejn għal madwar 35 % sal-2015. Ir-riforma fl-ippjanar u fl-eżekuzzjoni tal-baġit qed turi progress iżda l-gvern għad irid japprova l-liġijiet proposti. Dawn il-liġijiet kieku jtejbu r-responsabbiltà fi ħdan il-qafas fiskali, billi jistabbilixxu korp indipendenti, u billi jirrestrinġu r-regoli dwar ir-riżervi tat-teżor.

(9) Abbażi ta' strateġija komprensiva ta' konformità mat-taxxa, fl-2011 ġew implimentati miżuri li komplew isaħħu l-konformità mat-taxxa u ġabu dħul addizzjonali. Madanakollu, hu meħtieġ li titkompla l-implimentazzjoni biex isir avvanz sinifikanti kontra l-evażjoni tat-taxxa.

(10) L-iżviluppi demografiċi jitfgħu dubji serji fuq is-sostenibbiltà tas-sistema tal-pensjonijiet. Għalkemm il-Litwanja adottat żieda gradwali fl-età tal-pensjoni li se tilħaq il-65 sena sal-2026, din weħidha mhux se tassigura dħul tal-irtirar sostenibbli u xieraq fil-futur u jeħtieġ li tiġi kkumplimentata b'miżuri addizzjonali. Dawn jistgħu jinkludu li jsir irbit tal-età tal-irtirar statutorja u tal-benefiċċji futuri mal-fatturi demografiċi; li jiġu stabbiliti regoli ċari għall-indiċjar; li tiġi introdotta rabta eqreb bejn il-kontribuzzjonijiet u l-benefiċċji li telimina l-inċentivi għall-irtirar kmieni. Il-Litwanja tista' wkoll tagħmel użu aħjar mill-provvista tal-pensjonijiet volontarji supplimentari. L-istabbiliment ta' skemi tal-pensjoni marbuta max-xogħol jista' jtaffi l-piż tas-sistema tas-sigurtà soċjali u fl-istess ħin itejjeb l-adegwatezza tad-dħul tal-pensjoni fil-futur. Tneħħew id-diżinċentivi biex wieħed ikompli jaħdem aktar fit-tul.

(11) Il-Liġi dwar l-Aġenziji tal-Impjieg Temporanju, imfassla biex tiffaċilita l-impjieg fuq perjodu qasir, daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Diċembru 2011. Madanakollu, jista' jkun li l-impatt tagħha ma jkunx sinifikanti, peress li l-aġenziji tax-xogħol temporanju kienu diġà joperaw fil-Litwanja. Reviżjoni komprensiva tal-liġi tax-xogħol tkun tista' tidentifika r-restrizzjonijiet bla bżonn u l-ostakli amministrattivi li jimpedixxu milli jsiru ftehimiet kuntrattwali flessibbli, dispożizzjonijiet dwar it-tkeċċija u arranġamenti għall-ħin tax-xogħol flessibbli. Hemm bżonn ta' miżuri addizzjonali li jsaħħu l-parteċipazzjoni fis-suq tax-xogħol, speċjalment għaż-żgħażagħ, il-persuni mingħajr kwalifiki u l-ħaddiema ta' età akbar, u li jtejbu l-flessibbiltà tas-suq tax-xogħol.

(12) L-isfida tal-qgħad fost iż-żgħażagħ (aktar minn 30 %) u tal-qgħad fost dawk mingħajr kwalifiki, minħabba l-isparigġi sostanzjali fil-ħiliet, saret evidenti b'mod speċjali matul il-kriżi. Il-Gvern qed jimplimenta għadd ta' miżuri li jippromwovu l-impjieg taż-żgħażagħ, bħas-sussidji għall-ewwel impjieg u t-tnaqqis fil-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali. Madanakollu, ir-rati ta' attivazzjoni għadhom baxxi wisq u l-allokazzjonijiet finanzjarji għall-politiki attivi tas-suq tax-xogħol jistgħu jintużaw b'mod aktar effettiv billi x-xogħlijiet pubbliċi jkunu mmirati għal dawk l-aktar vulnerabbli. Sabiex tittejjeb it-tranżizzjoni mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol, ikun utli kieku l-apprentistati u t-taħriġ intern isiru aktar attraenti kif ukoll kieku ssir sistema li tbassar id-domanda ta' kwalifiki. Il-miżuri għandhom ikunu konformi mal-

eżitu tal-grupp ta' azzjoni konġunt ta' bejn il-Litwanja u l-Kummissjoni dwar il-qgħad fost iż-żgħażagħ.

(13) Madwar terz tal-popolazzjoni tal-Litwanja qiegħed jiffaċċja r-riskju tal-faqar u tal-esklużjoni fit-tul. Din hi r-raba' l-ogħla ċifra fl-UE. Fl-2011, il-Litwanja emendat il-Liġi dwar l-Assistenza Soċjali fi Flus Kontanti biex minn Jannar 2012, tirriforma s-sistema tal-appoġġ soċjali. Nediet mudell pilota tad-distribuzzjoni tal-appoġġ soċjali, biddlet il-metodu għall-ikkalkular tal-ammont, introduċiet ċerti inċentivi għax-xogħol u żiedet il-kopertura. Ir-riforma tal-assistenza soċjali hi pass 'il quddiem lejn it-tnaqqis tad-diżinċentivi għax-xogħol. Hu meħtieġ li tiġi stabbilita sistema ta' monitoraġġ li tevalwa l-effiċjenza tagħha u l-impatt tagħha fuq it-tnaqqis tal-faqar. Ir-riforma għandha wkoll tkun marbuta ma' miżuri ta' attivazzjoni li jtejbu l-parteċipazzjoni, partikolarment għall-benefiċjarji tal-assistenza soċjali fit-tul.

(14) Mill-2010, il-Gvern kien għaddej b'riforma ambizzjuża tal-impriżi tal-istat, bil-għan li jirristruttura l-governanza korporattiva, iżid it-trasparenza u jissepara l-funzjonijiet tas-sjieda u dawk regolatorji, u jżid il-kompetizzjoni u l-effiċjenza. Ir-riforma hi rilevanti, u tinvolvi bidliet leġiżlattivi kif ukoll organizzattivi. Sar progress kbir fir-rigward tat-trasparenza u l-kontabbiltà billi issa qed jiġu ppubblikati rapporti kull tliet xhur u kull sena. Ġew stabbiliti objettivi tal-impriżi ċari. Madanakollu, il-Gvern ippospona xi partijiet tar-riforma, b'mod partikolari s-separazzjoni tal-attivitajiet kummerċjali tal-impriżi tal-istat minn ma' dawk mhux kummerċjali, u biħsiebu jimplimentahom fl-2012.

(15) Il-Litwanja għamlet xi progress fit-titjib fl-effiċjenza tal-enerġija tal-bini. F'Diċembru 2011, il-Gvern adotta Programm għall-Immodernizzar tal-Binjiet tal-Appartementi, iżda dan qed jiddgħajjef minħabba d-disponibbiltà ta' sussidji li jmorru kontra f'oqsma oħra tal-politika li jnaqqsu l-inċentivi għar-residenti tal-bini residenzjali biex itejbu l-effiċjenza tal-enerġija. Hemm bżonn ta' aktar sforzi sostanzjali u mgħaġġla aktar biex titjieb l-effiċjenza fl-enerġija tal-bini.

(16) Hemm skop għat-trasferiment tat-taxxa lejn l-użu tal-enerġija peress li d-dħul mit-taxxi ambjentali huwa t-tielet fost l-inqas fl-UE, filwaqt li t-taxxi tat-trasport huma l-aktar baxxi fl-UE. Ir-rata impliċita tat-taxxa fuq il-konsum tal-enerġija kienet is-seba' minn tal-aħħar fl-UE fl-2010 filwaqt li t-taxxi fuq l-enerġija f'termini tal-PDG huma kemmxejn taħt il-medja tal-UE.

(17) L-infrastruttura tas-sistema tal-enerġija fil-pajjiż ma għandhiex biżżejjed kompetizzjoni u interkonnessjonijiet u dan hu fattur li jxekkel it-tkabbir. In-nuqqas ta' interkonnessjonijiet ixekkel il-ħolqien tal-kompetizzjoni fis-swieq tal-enerġija. Il-konċentrazzjoni għadha għolja, ('il fuq minn 90 %) kemm fis-suq tal-gass u kemm f'dak tal-elettriku.

(18) Il-Litwanja ħadet għadd ta' impenji fil-Patt Euro Plus. L-impenji, u l-implimentazzjoni tal-impenji ppreżentati fl-2011, jikkonċernaw it-titjib fil-kompetittività u fl-impjiegi, it-titjib tas-sostenibbiltà finanzjarja u t-tisħiħ tal-istabbiltà finanzjarja. Il-Kummissjoni vvalutat l-implimentazzjoni tal-impenji tal-Patt Euro Plus. Fir-rakkomandazzjonijiet ġew ikkunsidrati r-riżultati ta' din il-valutazzjoni.

(19) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Litwanja. Hi vvalutat il-programm ta' konverġenza u l-

programm nazzjonali ta' riforma. Mhux biss qieset ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fil-Litwanja imma qieset ukoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-UE, fid-dawl tal-ħtieġa li tissaħħaħ il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni Ewropea billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-Rakkomandazzjonijiet (1) sa (6) hawn taħt.

(20) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-programm ta' konverġenza tal-Litwanja, u l-opinjoni tiegħu[7] qed tiġi riflessa b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taħt.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Litwanja għandha tieħu azzjoni fil-perjodu 2012-2013 biex:

1. Tiżgura progress ippjanat lejn il-korrezzjoni f'waqtha tad-defiċit eċċessiv. Għal dan il-għan, timplimenta bis-sħiħ il-baġit għas-sena 2012 u tikseb l-isforz ta' aġġustament strutturali speċifikat fir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill skont il-Proċedura ta' Defiċit Eċċessiv. Wara dan, tispeċifika miżuri neċessarji biex tiżgura l-implimentazzjoni tal-istrateġija baġitarja għas-sena 2013 u għas-snin ta' wara kif previst, tiżgura sforz għall-aġġustament strutturali adegwat biex tagħmel progress suffiċjenti lejn l-objettiv baġitarju ta' terminu medju, kif ukoll tilħaq il-valur referenzjarju tan-nefqa, filwaqt li timminimizza t-tnaqqis fin-nefqa li ssaħħaħ it-tkabbir. F'dak ir-rigward, tikkunsidra l-fatt li żżid it-taxxi bl-inqas ħsara possibbli għat-tkabbir, bħat-taxxi fuq id-djar u dawk ambjentali, inkluż it-taxxa fuq il-karozzi, filwaqt li ssaħħaħ il-konformità mat-taxxa. Issaħħaħ il-qafas fiskali, partikolarment bl-introduzzjoni ta' limiti massimi ta' nefqa li jistgħu jiġu infurzati u li jkunu vinkolanti fil-qafas baġitarju ta' terminu medju.

2. Tadotta l-leġiżlazzjoni dwar ir-riforma komprensiva tas-sistema tal-pensjonijiet. Tallinja l-età statutarja tal-irtirar mal-istennija tal-għomor, tistabbilixxi regoli ċari għall-indiċjar tal-pensjonijiet, u ttejjeb l-iskemi ta' tfaddil komplementari. Tappoġġja r-riforma tal-pensjonijiet permezz ta' miżuri dwar it-tixjiħ attiv.

3. Tindirizza r-rati għoljin ta' qgħad, partikolarment fost iż-żgħażagħ, u fost dawk mingħajr kwalifiki u dawk li jkunu ilhom qiegħda, billi tiffoka r-riżorsi fuq il-politiki attivi tas-suq tax-xogħol filwaqt li ttejjeb l-effiċjenza tagħhom. Issaħħaħ l-effettività tal-iskemi ta' apprentistat. Temenda l-leġiżlazzjoni dwar ix-xogħol fir-rigward tal-ftehimiet kuntrattwali flessibbli, id-dispożizzjonijiet dwar it-tkeċċija u l-arranġamenti għall-ħin tax-xogħol flessibbli.

4. Iżżid l-inċentivi għax-xogħol u ssaħħaħ ir-rabtiet bejn ir-riforma tal-assistenza soċjali u l-miżuri ta' attivazzjoni, b'mod partikolari għal dawk il-persuni l-aktar vulnerabbli, biex tnaqqas il-faqar u l-esklużjoni soċjali.

5. Timplimenta l-aspetti kollha tal-pakkett ta' riforma tal-Impriżi tal-Istat u tiżgura b'mod partikolari s-separazzjoni tas-sjieda mill-funzjonijiet regulatorji u s-separazzjoni tal-attivitajiet kummerċjali minn dawk mhux kummerċjali. Tinstalla l-għodod xierqa għall-monitoraġġ biex tivvaluta l-effettività tar-riformi u biex tiżgura l-konformità tal-Impriżi tal-Istat kollha mar-rekwiżiti tar-riforma.

[7] Skont l-Artikolu 9(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.

6. Tħaffef il-miżuri biex ittejjeb l-effiċjenza enerġetika tal-binjiet, inkluż permezz tat-tneħħija tad-diżinċentivi u tal-implimentazzjoni f'qasir żmien tal-Fond tal-Ishma. Tippromwovi l-kompetizzjoni fin-netwerks tal-enerġija billi ttejjeb l-interkonnettività mal-pajjiżi tal-UE kemm għall-elettriku kif ukoll għall-gass.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President